

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

PAGALBINIO APVAISINIMO ĮTAKA DEMOGRAFINIAMS RODIKLIAMS LIETUVOJE IR TARPTAUTINIU MASTU

Darbo autorius. Viktorija VENCLOVAITĖ, V kursas.

Darbo vadovas. Dr. Raminta BAUŠYTĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Akušerijos ir ginekologijos klinika, VUL SK Akušerijos ir ginekologijos centras.

Darbo tikslas. Įvertinti pagalbinio apvaisinimo ne moters kūne (PA) gydymo ciklų įtaką demografiniams rodikliams Lietuvoje ir tarptautiniu mastu, analizuojant teisinio reglamentavimo ir valstybės finansavimo modelius.

Darbo metodika. Atlikta antrinė duomenų analizė, vertinant PA įtaką demografiniams rodikliams Lietuvoje, Europoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV) 2015–2020 m. laikotarpiu. Analizė grindžiama Lietuvos nacionaliniais statistiniais duomenimis, tarptautinių reprodukcinės medicinos organizacijų ataskaitomis bei mokslinėmis publikacijomis. Šalys klasifikuotos pagal teisinį reglamentavimą ir valstybės finansavimo modelius, o PA reikšmė demografijai vertinta pagal po šių gydymo ciklų gimusių naujagimių dalį bendrame gimstamume, skirstant jas į aukšto (>5 %), vidutinio (2–5 %) ir žemo (<2 %) poveikio grupes.

Rezultatai. Nustatyta sąsaja tarp nacionalinės reprodukcinės politikos modelių ir PA įtakos demografiniams rodikliams. Europoje atliekama apie pusė visų pasaulio PA gydymo ciklų, bet jų indėlis į gimstamumą šalyse skiriasi. Aukšto poveikio grupei priskiriamos Ispanija (7,1–9,3 %), Danija (5,1–6,7 %) ir Graikija (5,5–8,5 %), kuriose užtikrinama plati prieiga prie PA paslaugų, nepriklausomai nuo šeiminio statuso, bei taikomi lankstūs donorystės modeliai. Vidutinio poveikio grupei priklauso Belgija (4,5–5,3 %) ir Estija (4,5–5,7 %), pasižyminčios liberalia paslaugų teikimo tvarka ir didesne finansavimo apimtimi. Žemo poveikio grupei priskiriamos Lietuva (0,1–1,2 %), Lenkija (1,4–1,7 %) ir Latvija (1,1–2,9 %), kuriose PA prieinamumas ribojamas tiek finansiniais, tiek teisiniais aspektais. Tuo tarpu JAV, nepaisant aukšto technologinio lygio, PA įtaka išlieka ribota (1,7–2,1 %) dėl decentralizuoto finansavimo ir aukštų gydymo ciklų kainų.

Išvados. Didžiausia PA gydymo ciklų įtaka demografiniams rodikliams pasiekiamą derinant liberalų teisinį reglamentavimą su adekvačiu valstybės finansavimu. JAV pavyzdys rodo, kad technologinė pažanga neužtikrina didelio poveikio be finansinio prieinamumo. Lietuvoje PA indėlis į gimstamumą išlieka ribotas, todėl tikslinga plėsti kompensuojamų gydymo ciklų skaičių, užtikrinti platesnę prieigą skirtingoms gyventojų grupėms bei svarstyti lankstesnius donorystės modelius.

Raktažodžiai. Pagalbinis apvaisinimas; demografiniai rodikliai; gimstamumas; teisinis reglamentavimas; valstybės finansavimas.